

scholingskamer

Verslag van bevindingen en oordeel

n.a.v. gezamenlijk bemiddelingsverzoek ondernemingsraad en bestuurder van
Xxxxx B.V.

De Bedrijfscommissie Markt I ontving een gezamenlijk verzoek tot bemiddeling van:

De ondernemingsraad van Xxxxx B.V.
OR;

en

de bestuurder van Xxxxx B.V.
bestuurder

Procedure

De Bedrijfscommissie Markt I (hierna: BC Markt I) ontving op 17 oktober 2014 een gezamenlijk verzoek tot bemiddeling van de ondernemingsraad en de bestuurder van Xxxxx B.V. (hierna: OR respectievelijk bestuurder). Aan partijen is op 20 oktober 2014 kenbaar gemaakt dat de BC Markt I het ontvangen verzoek beschouwt als een geschil op basis van artikel 18, lid 2 en 3 en/of artikel 22, lid 3 en 4 van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) dat krachtens de daarvoor in de SER-Verordening op de bedrijfscommissies vastgestelde procedure zal worden behandeld door de door haar ingestelde scholingskamer en dat zij binnen de in de verordening gestelde termijnen een schriftelijk verslag van bevindingen met daarin haar oordeel ten aanzien van de voorgelegde kwestie aan beide partijen zal uitbrengen zonder het voorafgaand houden van een bemiddelingszitting. Partijen hebben met deze procedure ingestemd.

Kern van het geschil

In het overleg tussen bestuurder en OR over opleidingen voor OR-leden stuiten partijen bij herhaling op onderlinge verschillen van inzicht ten aanzien van enerzijds de keuzevrijheid van de OR en anderzijds de beslissingsbevoegdheid in deze van de bestuurder. Partijen wensen een uitspraak te krijgen rondom de rechten van beide partijen inzake keuze van c.q. invloed op OR training/opleiding.

Standpunten van partijen

De bestuurder wenst voor het in de WOR vastgelegde scholingsrecht van de OR eenzelfde werkwijze te hanteren als wordt gehanteerd voor de ontwikkelbehoefte van (alle) werknemers. Deze houdt in dat, op basis van de gezamenlijk (werknemer en werkgever) opgestelde ontwikkelvraag, een passende ontwikkelfaciliteit wordt georganiseerd. In het kader van efficiëntie worden voor de ontwikkelfaciliteiten waar mogelijk standaard- en waar nodig maatwerkoplossingen gekozen. Op deze wijze wordt de ontwikkeling van de OR, naar de mening van de bestuurder, op dezelfde wijze vormgegeven als voor de werknemers die door de OR vertegenwoordigd worden. Hiermee worden de belangen van de bestuurder van een goed ontwikkelde OR en een efficiënte invulling daarvan samen met de OR vormgegeven.

Uit het bemiddelingsverzoek leidt de scholingskamer af dat de OR van oordeel is dat hem (een zekere) zelfstandige beslissingsbevoegdheid toekomt ten aanzien van de

invulling van de behoefte aan scholing en vorming van zijn leden. In dit verband legt de OR de BC Markt I de volgende vragen voor:

- Heeft de OR (met inachtneming van de actualiteit van het onderwerp) het recht zelfstandig te beslissen inzake de keuze van zijn scholing voor wat betreft respectievelijk de inhoud en de vorm van een cursus, mits deze past binnen zijn werkgebied?
- Heeft de OR (met inachtneming van zijn kennisniveau) het recht zelfstandig een keuze te maken hoeveel en welke van zijn leden worden afgevaardigd naar een of meerdere cursussen, mits de richtlijnen zoals vastgelegd in artikel 18, lid 3 WOR niet worden overschreden?
- Heeft de OR (met inachtneming van de financiële situatie van het bedrijf) het recht zelfstandig te kiezen voor een gekwalificeerde aanbieder van een OR-cursus, mits de kosten hiervan blijven binnen de grenzen zoals opgesteld door de Sociaal-Economische Raad (SER)?
- Welke zijn de ontbindende voorwaarden die er toe zouden kunnen leiden dat de bestuurder van het bedrijf geen instemming verleent aan een of meerdere van de hierboven genoemde keuzevrijheden?

Overwegingen en oordeel scholingskamer

De scholingskamer van de BC Markt I, in casu bestaande uit:

- Werknemerslid: dhr. J.P.O.M. van Herpen
- Werkgeverslid: mw. M.C.E. Audenaerde

is ten aanzien van de voorgelegde kwestie tot het volgende oordeel gekomen.

OR-leden hebben een wettelijk recht op scholing. De ondernemer is verplicht de leden van de OR gedurende een door de ondernemer en de OR gezamenlijk vast te stellen aantal dagen per jaar, in werktijd en met behoud van loon, de gelegenheid te bieden de scholing en vorming te ontvangen die zij voor de vervulling van hun taak nodig oordelen. De dagen worden vastgesteld op een zodanig aantal als de leden van de OR voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze nodig hebben, maar niet lager dan de in artikel 18, lid 3 WOR genoemde minima. Deze minima worden nodig geacht voor het functioneren van een enigszins ervaren ondernemingsraad in een normale bedrijfssituatie. De ondernemer is verplicht de kosten die redelijkerwijze noodzakelijk zijn voor de scholing en vorming van OR-leden te betalen. De scholing moet volgens artikel 18, lid 2 'van voldoende kwaliteit' zijn.

De systematiek van de WOR ten aanzien van het recht op scholing en vorming van leden van de OR behelst dat de OR *in beginsel* en *binnen het redelijke* zelf kan bepalen hoe de dagen die hij nodig acht voor scholing en vorming worden ingevuld (inhoud en duur, scholingsinstituut, tijdstip en plaats). De term *in beginsel* impliceert dat de OR binnen de wettelijke minima zelf het aantal benodigde dagen voor scholing en vorming kan vaststellen, maar dat voor meer dagen scholing en vorming dan het wettelijke minimum de instemming van de ondernemer nodig is. De term *binnen het redelijke* betekent dat zolang de in totaal met de scholingsbehoeften gemoeide kosten in lijn liggen met een bedrag dat gelijk is aan het richtbedrag (zie hieronder onder *Richtbedragen en SCOOR*), vermenigvuldigd met het aantal dagen (of dagdelen) waarop de scholing feitelijk zal plaatsvinden, die kosten in beginsel als redelijkerwijs noodzakelijke kosten moeten worden aangemerkt.

Overleg tussen ondernemer en OR over de concrete invulling en toepassing van zijn rechten past in goede arbeidsverhoudingen, maar uiteraard gebaseerd op deze rechten. Het vorenstaande komt er naar het oordeel van de scholingskamer in de onderhavige kwestie dan ook feitelijk op neer dat de eerste drie door de OR voorgelegde vragen bevestigend beantwoord moeten worden. Ten aanzien van de vierde voorgelegde vraag merkt de scholingskamer op dat, bijvoorbeeld in een mogelijke onverhoopte situatie van (financieel) netelige bedrijfsomstandigheden, nader overleg zou moeten (kunnen) plaatsvinden over de wijze waarop, gelet op deze omstandigheden, mogelijk toch in zekere (aangepaste) mate aan de scholingsbehoefte van de OR tegemoet gekomen zou kunnen worden.

Ten aanzien van het argument van de bestuurder wijst de scholingskamer er voor de volledigheid nog op dat scholing en vorming van OR-leden zich (in elk geval) in die zin onderscheidt van scholing van het personeel in algemene zin, dat in het eerste geval het de OR zelf is die zijn scholingbehoefte dient te bepalen.

Slagen ondernemer en OR er niet in om het met elkaar eens te worden over de vaststelling van het aantal uren en/of dagen, dan kan ieder van hen zich op grond van artikel 36, lid 2 WOR, tot de kantonrechter wenden. De verzoeker kan hierbij aan de kantonrechter vragen te bepalen dat de andere partij meewerkt aan de vaststelling van het aantal dagen op een zodanig aantal als naar het oordeel van de verzoeker redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van de taak van de betrokken leden van de OR en de commissies van de OR.

Richtbedragen en SCOOR

Als uitvloeisel van haar taak om de medezeggenschap en de kwaliteit daarvan in ondernemingen te bevorderen, formuleert de Commissie Bevordering Medezeggenschap (CBM) van de SER jaarlijks richtbedragen voor kwalitatief goede scholing en vorming van OR-leden. De door de SER vastgestelde richtbedragen voor OR-cursussen voor 2015 zijn op 17 oktober jl. vastgesteld en te raadplegen op de website van de SER. De richtbedragen geven een indicatie van wat onder normale omstandigheden redelijke kosten per dagdeel zijn voor scholing en vorming van voldoende kwaliteit (hieronder zijn accommodatiekosten niet begrepen). Het is dus geen wettelijke norm, maar een richtsnoer, bedoeld om houvast te geven aan ondernemer en OR in hun overleg over te volgen cursussen en de daaruit voortvloeiende kosten. De richtbedragen worden berekend op basis van de tarieven die in de praktijk gehanteerd worden door de erkende opleidingsinstituten op het gebied van medezeggenschap.

Om de kwaliteit van OR-opleidingen te bewaken is de Stichting Certificering Opleidingen Ondernemingsraden (SCOOR) opgericht, die op basis van vrijwilligheid alle opleidingsinstituten in staat stelt zich te laten certificeren. Daarbij speelt het interne kwaliteitssysteem de belangrijkste rol. Het verdient aanbeveling (maar is geen verplichting) een SCOOR-gecertificeerd instituut voor de scholing en vorming van OR-leden in te schakelen.

Den Haag, 7 november 2014

Namens de Bedrijfscommissie Markt I,

De heer mr. E.V. Knopper
Secretaris